

ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЛІСТИНГУ УКРАЇНСЬКИМИ АКЦІОНЕРНИМИ ТОВАРИСТВАМИ

В сучасних умовах розвитку вітчизняного фінансового ринку публічне розміщення цінних паперів на організованому фондовому ринку є важливим та відповідальним фінансовим рішенням для публічних акціонерних товариств. Для цього акціонерним товариствам потрібно пройти процедуру лістингу. Лістинг дає можливість не лише залучати інвестиції, а й збільшувати розмір власного капіталу.

Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» визначає лістинг як «сукупність процедур з включення цінних паперів до реєстру фондової біржі та здійснення контролю за відповідністю цінних паперів і емітента умовам і вимогам, установленим у правилах організатора торгівлі» [1].

У сучасній українській економічній літературі є декілька визначень понять «лістинг». Перше, лістинг - це внесення акцій компанії до біржового списку з подальшим котируванням на біржі. Друге, лістинг – визначені правила допуску цінних паперів до торгівлі на фондовій біржі. Третє, лістинг – це угода між емітентом і біржею, або позабіржовим учасником фондового ринку, відповідно до якої цінні папери емітента приймаються до котирування [2,3].

Обов'язковою умовою ефективного котирування є подача всіх необхідних документів акціонерним товариством. Виконання всіх умов та вимог біржі, на якій буде проходити лістинг цінних паперів, є другою важливою умовою.

Процедура проходження лістингу для українських публічних акціонерних товариств представлена на рисунку 1.

Лістингові цінні папери на фондовому ринку має два рівні. На першому рівні здійснюється котирування на наступних умовах:

- емітент існує не менше трьох років
- вартість чистих активів емітента становить не менше 100 млн грн.
- річний дохід від реалізації товарів, робіт, послуг за останній фінансовий рік становить не менше 100 млн грн.
- в емітента відсутні збитки за підсумками двох фінансових років з останніх трьох фінансових років;
- ринкова капіталізація емітента становить не менше 100 млн грн.
- кожен з останніх 6 місяців з цінними паперами емітента укладалось не менше 10 біржових угод та виконувалось не менше 10 біржових контрактів, при цьому середньомісячна вартість біржових угод з цінними паперами емітента протягом останніх 6 місяців становить не менше 1 млн грн.
- загальна кількість акціонерів емітента становить не менше 500 осіб.

Рис. 1. Процедура лістингу на українській фондовій біржі (розроблено автором на основі 4)

Під час перебування акцій у котирувальному списку 2-го рівня лістингу здійснюється за таких умов: емітент існує не менше одного року;

- вартість чистих активів емітента становить не менше 50 млн грн.;
- річний дохід від реалізації товарів, робіт, послуг за останній фінансовий рік становить не менше 50 млн грн.;

- в емітента відсутні збитки за підсумками останнього фінансового року;
- ринкова капіталізація емітента складає суму, не меншу 50 млн грн.;
- кожен з останніх 6 місяців з цінними паперами емітента укладалось не менше 10 біржових угод та виконувалось не менше 10 біржових контрактів, при цьому середньомісячна вартість біржових угод з цінними паперами емітента протягом останніх 6 місяців становить не менше 250 тис. грн.;
- загальна кількість акціонерів емітента становить не менше 100 осіб.

Процедура проходження лістингу дає можливість залучити додаткові кошти для розвитку власної діяльності, збільшити розмір власного капіталу, підвищити власну ринкову капіталізацію, а також забезпечити достій рівень фінансової безпеки на підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» № 3480-VI від 01.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/3480-15>
2. Маслоva С. О., Опалов О. А. Фінансовий ринок : навчальний посібник. К.: Каравелла, 2004. 344 с.
3. Шелудько В. М. Фінансовий ринок. 3-тє видання. К.: Знання, 2015. 535 с.
4. Українська фондова біржа. Офіційний сайт. URL: <http://www.ux.ua/>